

**Aplinkos apsaugos agentūra atlikusi pateiktos "Informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybėje" ataskaitų (toliau - Ataskaita) už 2024 metus vertinimą teikia dažniausiai daromų klaidų sąrašą:**

1. *Informacijoje apie savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus, reglamentuojančius atliekų tvarkymą ir vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarančių atliekų tvarkymą dydžio nustatymą:* stulpelyje "Teisės akto numeris" nurodomos ir teisės aktų datos. Prašome nurodyti tik teisės aktų numerius.

2A. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams daugiabučiuose gyvenamuose namuose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

2B. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams individualių gyvenamųjų namų rajonuose ir pavienių gyvenamųjų namų teritorijose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

2C. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams kituose gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektuose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

2D. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams sodininkų bendrijose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

2E. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams garažų bendrijose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

2F. *Informacijoje apie antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams 2A-2E lentelėse nenurodytos paskirties (toliau - kitos paskirties) nekilnojamojo turto objektuose:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome

užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

*2G. Informacijoje apie biologinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą ir kompostavimą jų susidarymo vietose:*

1) Lentelėse "Informacija apie biologinių / žaliųjų / maisto ir virtuvės atliekų kompostavimą vieno ir dviejų butų gyvenamuose namuose (atliekų susidarymo vietoje)" ir "Informacija apie biologinių atliekų kompostavimą bendruomeniniuose daržuose" įrašant reikšmes nesinaudojama Ataskaitos gairėse esančiomis skaičiavimo formulėmis. Prašome įrašant reikšmes naudoti formulėmis.

2) Neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

*2H. Informacijoje apie tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo užtikrinimą:*

1) Nenurodomi savivaldybių ar komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos administratoriaus vykdomos apskaitos duomenys. Prašome užpildyti duomenis.

2) Neaprašoma kokiomis kitomis priemonėmis vykdomas tekstilės atliekų rūšiuojamasis surinkimas. Prašome užpildyti duomenis.

3) Neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

*2I. Informacijoje apie atliekų surinkimo apvažiavimo būdu užtikrinimą ir (ar) individualios atliekų išvežimo paslaugos pagal atliekų turėtojo užsakymą teikimą: nenurodoma data, iki kada galioja sutartis. Prašome nurodyti datą.*

*2J. Informacijoje apie atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse (toliau - DGASA) ir kompostavimo aikštelėse (toliau - ŽAKA) galimybes, DGASA tinklo plėtrą, namų ūkiuose naudotų daiktų, dar netapusių atliekomis, surinkimo, atnaujinimo ir remonto ir (ar) atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, surinkimo ir paruošimo pakartotinai naudoti vietas:*

1) Stulpelyje "Atitinkančių VAPTP užduoties reikalavimus\* DGASA, kuriomis naudojasi savivaldybės komunalinių atliekų turėtojai, skaičius, vnt." nenurodomi arba neatidžiai nurodomi aikštelių skaičiai. Prašome tikslingai nurodyti aikštelių skaičių.

2) Eilutėje "ŽAKA, kuriomis naudojasi savivaldybės komunalinių atliekų turėtojai, skaičius, vnt." nenurodomi arba neatidžiai nurodomi aikštelių skaičiai. Prašome tikslingai nurodyti aikštelių skaičių.

3) Lentelėje "Ar gyventojams užtikrinta galimybė be papildomo mokesčio atiduoti DGASA ar ŽAKA šias atliekas (pažymėti taip/ne ir nurodyti be papildomo mokesčio priimamą atliekų kiekį (kg))" nenurodoma kiek kilogramų/vienetų gyventojai gali priduoti be papildomo mokesčio. Taip pat lentelėje prie tam tikros atliekų kategorijos "Taip" turite pasirinkti tik tuo atveju, jeigu gyventojams yra užtikrinama tokia galimybė ir

nurodoma koks kiekis yra priimamas be papildomo mokesčio. Jeigu tokia galimybė nėra užtikrinama, tuomet varnelės žymėti nereikia.

4) Neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

*2K. Informacijoje apie mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo užtikrinimą komunalinių atliekų turėtojams:*

1) Nenurodomi savivaldybių ar komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos administratorius vykdomos apskaitos duomenys. Prašome užpildyti duomenis.

2) Neaprašoma kokiais kitais būdais ir (ar) kitomis priemonėmis vykdomas mišrių komunalinių atliekų surinkimas. Prašome užpildyti duomenis.

3) Neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.

*3. Informacijoje apie atliekų tvarkytojus, vykdančius komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų surinkimą ir vežimą savivaldybės teritorijoje:*

1) Pasirinkus atliekų tvarkytoją visi su sutartimi susiję duomenys turi būti užpildyti.

2) Nenurodomas sutarties galiojimo terminas. Tais atvejais, kai sutartis neterminuota, tai prašome nurodyti stulpelyje "Pastaba, komentaras".

*4. Informacijoje apie atliekų tvarkytojus, vykdančius savivaldybės teritorijoje surinktų komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų apdorojimą:*

1) Pasirinkus atliekų tvarkytoją, vykdančią atliekų apdorojimą, stulpelyje "Sutartis su savivaldybe" turi būti pažymėta varnelė "Taip", kad sutartis sudaryta. Jei sudarytas vidaus sandoris ar paslauga įsigyta viešojo pirkimo būdu, atitinkamai varnelė turi būti pažymėta stulpelyje "Sudarytas vidaus sandoris" arba "Paslauga įsigyta viešojo pirkimo būdu". Tais atvejais, kai sutartis ir (ar) sandoris nėra sudaryti, stulpelyje "Jei sutartis nesudaryta" turi būti nurodyta nesudarymo priežastys ir planuojama sudarymo data.

2) Nenurodomas sutarties galiojimo terminas. Tais atvejais, kai sutartis neterminuota, tai prašome nurodyti stulpelyje "Pastaba, komentaras".

*5. Informacijoje apie pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutartis:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją.

*6. Informacijoje apie savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias atliekų surinkimo sistemas:*

1) Nenurodomas sutarties galiojimo terminas. Tais atvejais, kai sutartis neterminuota, tai prašome nurodyti stulpelyje "Pastaba, komentaras".

2) Prie atliekos pavadinimo ne visada nurodomas savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančią sistemą (toliau - papildanti sistema) įdiegęs juridinis asmuo ir papildančią sistemą eksploatuojantis juridinis asmuo. Prašome užpildyti duomenis.

*7. Informacijoje apie šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, (toliau - bešeimininkės atliekos) tvarkymą, komunalinių atliekų (toliau - KA) surinkimą kitų komunalinių paslaugų teikimo metu (viešų paplūdimių, vandens telkinių ir jų pakrančių, miškų, parkų, skverų, aikštelių, stotelių, pakelių, gatvių, kiemų, aikščių, kiemų, šaligatvių, turgaviečių valymo atliekos, atliekos viešose vietose pastatytose šiukšliadėžėse) ir tvarkymą:*

1) Ne visada nurodomas finansavimo šaltinis. Prašome užpildyti duomenis.

2) Dažnu atveju informacija apskritai yra nepateikiama. Prašome užpildyti duomenis.

*8. Informacijoje apie Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane (toliau - VAPTP) nustatytos užduoties dėl atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų dalies nuo susidariusių komunalinių atliekų kiekio vykdymą:*

1) A bloko stulpelyje "Kolektyvinio ir individualaus naudojimo konteneriais surinktų mišrių komunalinių atliekų (toliau - MKA) kiekis, t" nenurodomas atliekos kodo 20 03 01 kodo kiekis arba nurodomi kiti atliekų kodai. Minėtame stulpelyje prašome nurodyti tik 20 03 01 atliekos kodo kiekį.

2) B bloko stulpelyje "Komunalinių atliekų (toliau - KA) rūšiuojamasis surinktas kolektyviniuose konteneriuose kiekis, t" nėra užpildoma informacija arba įrašomas 20 03 01 atliekos kodo kiekis, kuris turi būti nurodytas A bloke. Prašome minėtame stulpelyje teisingai užpildyti duomenis ir nepalikti stulpelio tuščio.

3) B bloko stulpelyje "KA rūšiuojamasis surinktas individualiuose konteneriuose kiekis, t" nėra užpildoma informacija. Prašome minėtame stulpelyje užpildyti duomenis ir nepalikti stulpelio tuščio.

4) B bloko stulpelyje "KA surinkimas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse (toliau - DGASA) surinktas kiekis, t" nėra užpildoma informacija. Prašome minėtame stulpelyje užpildyti duomenis ir nepalikti stulpelio tuščio.

5) B bloko stulpelyje "KA surinkimas kompostavimo aikštelėse (toliau - ŽAKA) surinktas kiekis, t" nėra užpildoma informacija. Prašome minėtame stulpelyje užpildyti duomenis ir nepalikti stulpelio tuščio.

6) B bloko stulpelyje "KA surinkimas kitomis priemonėmis (išskyrus surinkimą per užstato sistemas) (informacija turi būti pagrįsta sutartimis) surinktas kiekis, t" - tuo atveju, jeigu Jūsų savivaldybėje sutartiniais pagrindais komunalinės atliekos surenkamos kitomis priemonėmis, surinktą kiekį įrašykite minėtame stulpelyje, o paskutiniame stulpelyje "Pastaba, komentaras" nurodykite visą informaciją apie šių atliekų surinkimą ir įrašykite, kokios konkrečios tai buvo priemonės.

*9.1. Informacijoje apie savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo būtinąsias sąnaudas (kai regioninė kaina nėra patvirtinta):* jeigu regioninė kaina nėra patvirtinta, prašome užpildyti visus reikiamus laukus.

9.2. Informacijoje apie savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo būtinąsias sąnaudas (kai regioninė kaina yra patvirtinta): prašome pildyti 9.2 dalį už atitinkamą 2024 metų laikotarpį tik tuo atveju, jeigu 2024 metais buvo nustatyta regioninė kaina ir savivaldybės pagal ją perskaičiavo rinkliavą ar įmoką bei nutarė taikyti perskaičiuotą rinkliavą ar įmoką iki 2024 metų pabaigos. Laukelyje "Pastaba, komentaras" prašome nurodyti, kad "Nustatyta regioninė kaina".

Teikiame papildomą informaciją dėl 9.2 dalies pildymo: 9.2 dalies lentelėse nurodomos ataskaitiniams metams PROGNOZUOTOS sąnaudos.

1) Ataskaitos 9.2 dalies 1 lentelėje pateiktas sąnaudų detalizavimas atitinka Komunalinių atliekų ir komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarantių atliekų tvarkymo regioninių kainų nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2022 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. O3E-1804 (būtent 2022 m. redakcijos, galiojusios, kai buvo tvirtinamos pirmosios regioninės kainos), (toliau – VERT metodika) prieduose nurodytą sąnaudų detalizavimą, o skiltis dėl atliekų prevencijos priemonėms įgyvendinti prognozuotų sąnaudų įtraukta atsižvelgiant į Atliekų tvarkymo įstatymo (ATĮ) 30(2) str. 5 d. nuostatas.

Ataskaitos 9.2 dalies 1 lentelė užpildoma paskirstant 1 lentelėje nurodytų regiono atliekų tvarkymo centro (toliau – RATIC) sąnaudų grupių sumas proporcingai savivaldybių planuotam perduoti RATIC'ui tvarkyti atliekų kiekiui. Prognozuotos RATIC sąnaudų grupių sumos paimamos iš regioninės kainos projekto ir dalinamos iš susijusių atliekų (susijusiam verslo vienetui priklausančių atliekų) kiekio, kurį savivaldybė planavo perduoti tvarkyti RATIC'ui. Regioninės kainos šiems skaičiavimams nereikia.

RATIC sąskaitos savivaldybėms išrašomos pagal savivaldybių perduotus atliekų kiekius, tad ir bendrosios RATIC sąnaudos Ataskaitoje gali būti paskirstytos pagal savivaldybes panašiu principu.

Eil. Nr.	SĄNAUDOS	Reguluojamos veiklos verslo vienetai											
		MKA tvarkymo verslo vienetas		Biologinių atliekų tvarkymo verslo vienetas		Tekstilės atliekų tvarkymo verslo vienetas		DGASA priimamų komunalinių atliekų tvarkymo verslo vienetas		ŽAKA priimamų komunalinių atliekų tvarkymo verslo vienetas		Kitų komunalinių atliekų tvarkymo verslo vienetas	
		Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos	Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos	Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos	Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos	Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos	Pastoviosios sąnaudos	Kintamosios sąnaudos
1.	Atliekų perkrovimo stočių eksploataavimo sąnaudos												

2) Ataskaitos 9.2 dalies 2 lentelėje pateiktas sąnaudų detalizavimas atitinka ATĮ 30(2) str. 9 d. nuostatas. 2 lentelėje nurodomos savivaldybių skaičiuojamos rinkliavos dalies prognozuotos sąnaudos.

3) Ataskaitos 9.2 dalies 3 lentelėje pateiktas sąnaudų detalizavimas atitinka VERT metodikos prieduose nurodytą sąnaudų detalizavimą.

Pildant Ataskaitos 9.2. dalies 3 lentelę RATIC paskirsto paslaugų sąnaudas savivaldybėms pagal pateiktas atliekų tonas (kiekvienos savivaldybės atliekų kiekį, pateiktą į regioninį atliekų tvarkymo procesą). Paslaugų sąnaudos yra apskaičiuojamos regioniniu lygiu pagal bendrą regioninę kainą, tačiau kiekviena savivaldybė turėtų atsiskaityti už savo dalį, kuri nustatoma pagal jos RATIC'ui perduodamų atliekų kiekį. Jeigu sąskaitos yra formuojamos pagal savivaldybių atliekų kiekius, tuomet ir bendrosios RATIC sąnaudos Ataskaitoje gali būti paskirstytos pagal savivaldybes panašiu principu.

Ataskaitos 9.2 dalies 3 lentelėje turite nurodyti sumas, gaunamas padauginus konkrečios savivaldybės konkretaus verslo vieneto atliekų kiekį, planuotą perduoti RATIC'ui tvarkyti, iš atitinkamos regioninės kainos dedamosios.

Eil. Nr.	RODIKLIAI	Matavimo vnt.	MKA tvarkymo regioninės kainos dedamoji	Biologinių atliekų tvarkymo kainos dedamoji	Tekstilės atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamoji	DGASA priimamų komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamoji	ŽAKA priimamų komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamoji	Kitų komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamoji
7	Atitinkamos rūšies komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamoji (RKD)	Eur/t						
7.1.	Atitinkamos rūšies komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamosios pastovioji dalis (RKD PD)	Eur/t						
7.2.	Atitinkamos rūšies komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos dedamosios kintamoji dalis (RKD KD)	Eur/t						
8	Regioninė kaina (RK)	Eur/t						

Atkreipiame dėmesį, kad RATC reguliuojamosios veiklos sąnaudų apskaita turi atitikti VERT patvirtintų reguliuojamąją veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Primintina, kad pagal Atliekų tvarkymo įstatymą RATC privalo užtikrinti, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra dėl ataskaitų atitikties Tarybos patvirtintiems apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimams ir (ar) metodui, ir (ar) modeliui ir reguliuojamosios veiklos ataskaitos, reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada pateiktos VERT.

*9.3. Informacijoje apie vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau - rinkliava ar įmoka), kai regioninė kaina nėra patvirtinta:*

- 1) Jeigu regioninė kaina nėra patvirtinta, prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją. Jei tam tikros informacijos neturite, prašome palikti -1 reikšmę.
- 2) Eilutėje "Komunalinių atliekų turėtojų apmokestinimo būdas: rinkliava ar įmoka (nurodykite)" nepasirenkama "Rinkliava" ar "Įmoka". Prašome pasirinkti atitinkamą apmokestinimo būdą.

*10. Informacijoje apie savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos (toliau - Paslauga) kokybės stebėseną:* neužpildomi visi reikiami laukai. Prašome užpildyti visus reikiamus laukus ir pateikti kuo išsamesnę informaciją.

*11. Informacijoje apie savivaldybės vykdomą atliekų turėtojų informavimą:* dažnu atveju informacija yra nepateikiama. Prašome užpildyti duomenis.

### **Bendros pastabos pildant Ataskaitą:**

1. Pildant Ataskaitą visada vadovaukitės gairėmis, kurios yra paskelbtos Aplinkos apsaugos agentūros svetainėje (<https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-apskaita/informacija-apie-komunaliniu-atlieku-tvarkymo-sistemas-lietuvos-savivaldybese/>).
2. Kai kuriose Ataskaitos dalyse, tam tikruose duomenų laukuose yra automatiškai nurodytos reikšmės „-1“. Labai svarbu, kad reikšmes pakoreguotumėte įrašant atitinkamą skaičių, tačiau tais atvejais, kai savivaldybėje nėra informacijos apie prašomus duomenis, prašome palikti reikšmę „-1“, t. y. reikšmės netrinti. Pažymime, kad nulis priimamas kaip reali reikšmė, o ne kaip duomenų trūkumas.
3. Kilus klausimų dėl Ataskaitos rašykite į [pagalba@gpais.eu](mailto:pagalba@gpais.eu)